

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

ZADVOR

Najbrž ima kar vsaka krajevna skupnost svoje probleme, v naši KS pa so najbolj pereče komunalne zadeve.

Zato se komunalna problematika in ureditev bolj ali manj odlaga iz leta v leto. Kateri so ti največji problemi ne bi našteval, da ne bi krajanov z njimi znova vznemirjal — najbrž jih poznajo. Mislim pa, da je tu mesto, kjer naj izrazim pohvalo prebivalcem naše krajevne skupnosti za veliko delavnost in složnost pri raznih delih.

Dobro sodelovanje med našo temeljno delegacijo, samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami je možno uspostaviti na tak način, da na vsako svojo sejo povabimo predstavnika tistega samoupravnega organa, organizacije ali skupnosti, na katerega se nanaša glavna tema, ki jo delegacija obravnava na posamezni svoji seji.

Franc Sotlar, predsednik temeljne delegacije v KS Zadvor za zbor KS naše občinske skupščine, rojen l. 1927, transportni komercialist, stanuje v Zagradiški št. 4

Stike z volivci naše KS pa bomo skušali vzpostavljati prek socialistične zveze, na raznih sestankih in prek družbenopolitičnih organizacij v naši KS.

FRANC SOTLAR

nji dve leti bo društvo vodil njen novi predsednik Rudi Strnad, tajniške posle bo še naprej vodila Mili Sagmeister, člani IO pa so še Martin Butina, Anton Janežič, Alojz Kastelic, Franc Moškič (še naprej bo vodil finance), Matija Prepeluh, Blaž Pirnat, Angela Prusnik, Jože Skubic in Matija Sustar. V nadzornem odboru pa so Angel Bau, Tončka Berčič in Ema Omahen. Določenih je tudi 13 članov in članic, ki bodo opravljali poverljive posle, in tričlanska komisija za izlete.

Za leto planirajo upokojenci najmanj 9 izletov po Sloveniji in Jugoslaviji: za 8. marec po SR Sloveniji, v aprilu dvodnevni izlet na otok Rab, nato izlete po Hrvaški Istri, v Prekmurje, na otok Krk, prek Vršiča v Kobariid, v Celje, kjer naj bi obiskali Stari pisar, Belo Krajcino in na Pohorje.

Največ poudarka naj bi dali dvodnevni izletu na otok Rab. S seboj naj bi v dveh avtobusih popeljali tudi člane ZB, ki so preživeli strahote koncentracijskega taborišča na Rabu, njihove sorce in številne druge, ki bi želeli obiskati ta nekdanj strahotni otok, saj bodo istočasno praznovali 40. obletnico razpada italijanskega fašizma in osvoboditev taboriščnikov, hkrati pa tudi počastili spomin tistih, ki so za vedno ostali na Rabu. Upokojenci bodo posebno skrbno pripravili vse potrebno, da bi bil ta izlet za vse udeležence čim bolj prijeten.

Tudi turistično društvo nadaljuje s svojo aktivnostjo. Zdaj se v njem pripravljajo na letno konferenco, ki bo 25. februarja v brunarici. Na zadnji seji so ugotovili, da je bilo v minulem letu kar 12 rednih sej izvršnega odbora. Lani so dokončali betonsko plesišče in nabavili

glasbeno oručenje, tako da bodo imeli letos — svojo glasbo za zabave v naravi na novem plesišču. Letos pa predvidevajo, da bi zgradili še dodatno leseno lopo, ki naj bi stala ob plesišču tudi kot streha za balinanje in orkester. Pripravljena sta tudi predloga za nove organe društva in za letošnji delovni program.

Lani so popravljali tudi mladinski klub. Vodja kluba Borut Perovšek pripoveduje, da so si zamislili preurediti prostore v klubu, notranjost pa obložili z lesenimi stenami. Tako so tudi storili, pri financiranju pa so prevzeli največji delež sami, nekaj pa je primaknila tudi KS Zadvor.

Decembra lani se je v naši KS spet pokazal velik problem pokopov umrlih krajanov. Dogodilo se je namreč, da so se v enem tednu zvrstili kar štirje pokopi — kot rdeča nit pa se vleče problem mrljskih vežic na pokopališču. Zaradi oddaljenosti od mrljskih vežic na Žalah si marsikdo želi, da bi umrli svojec ležal v svojem kraju, nekateri pa celo doma, toda to prepričuje mestni odlok. Svojih vežic nimamo, sprevodi po cestah pa so prepovedani. Začetek pogreba izpred zadružnega doma pa tudi ni rešitev.

O teh problemih so govorili tudi na letni konferenci društva upokojencev v Zadvoru. Toda vse kaže, da tega problema še ne bomo kmalu rešili, treba pa bi jo bilo pospešiti, kajti načrti so menda že pripravljani in s kako širšo akcijo krajanov, KS, Žal in drugih bi vendarle lahko našli rešitev. Potrebno je le malo več volje in zagnanosti.

ALOJZ KASTELIC

KODELJEVO

Spoštovani krajanji!

V okviru vsakoletnega usposabljanja delovnih ljudi in občanov vas vabimo na predavanja s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. Predavanja bodo v torek 22. februarja ob 17. uri v športni dvorani na Kodeljevem.

Pripravili smo tri teme, za katere menimo, da so zani nive in predvsem koristne:

- vojaško politični položaj v svetu in Jugoslaviji ter varnostnopolitične razmere v občini in krajevni skupnosti,
- oblike neoboroženega odpora v razmerah sodobne zasedbe ozemlja in
- reševanje ljudi in materialnih dobrin ob izrednih razmerah, nastalih ob rušilnem potresu v Ljubljani.

Teme so zelo aktualne in so rezultat naše koncepcije SLO in DS, ki za-

gotavlja, da ima ob izrednih razmerah vsak obrambni subjekt in vsak posameznik svoje mesto in vlogo v njej.

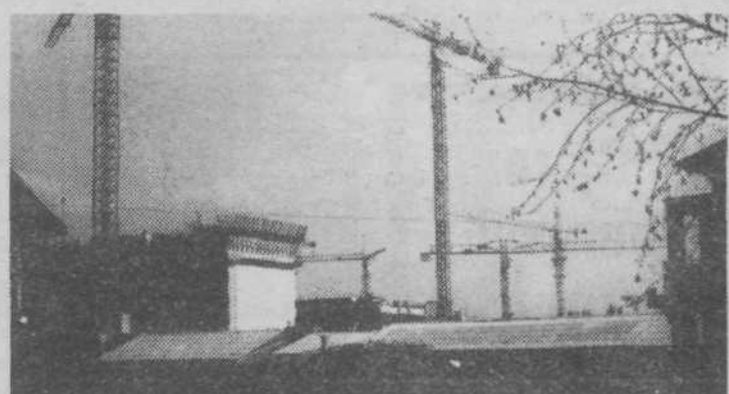
Pričakujemo vašo udeležbo pri pouku, da bi vas lahko obvestili o tem, kako smo predvideli našo organizacijo, s katero naj bi bili kos vsem razmeram, ki bi nam skušale otežkoti ali porušiti vsakodnevno življenje in normalne možnosti za delo.

Zavedamo se nekaterih pomanjkljivosti ob izvanju podobnih nalog v preteklosti. Prav na osnovi pridobljenih izkušenj smo predavanja vsebinsko obogatili, predvsem pa smo teme prilagodili življenjskim razmeram v naši krajevni skupnosti.

Pričakujemo polnoštevilno udeležbo.

KOMITE ZA SLO IN DS KS KODELJEVO

NOVE FUŽINE

Za zdaj je videti več dvigal, a že jutri se bodo tu dvigovale stolpnice. SLIKAL DUŠAN JEŽ

MOSTE

Skupščina KS: Sprejeta statuta in srednjeročni plan razvoja KS Moste do leta 1985

Na 2. seji skupščine naše KS je bilo po uvodnih besedah predsednice statutarne komisije Brede Kalabič in po razpravi sprejet statut KS Moste. Prav tako je bil sprejet tudi srednjeročni plan KS razvoja naše KS do leta 1985. V razpravi o srednjeročnem planu KS so razpravljali govorili o onesnaževanju okolja poslovne zgradbe na Proletarski 4, o okolju stavbe na Proletarski 2, o ogroženosti visokih stavb pred požarom, o narodni zaščiti in o delu trgovine Mercator na Proletarski 4.

Sprejeti so bili naslednji sklepi: — upravljavci zgradbe na Proletarski 4 se pošlje pobuda, naj se priključi na toplovod, saj bi bila tako zmanjšana možnost onesnaževanja okolja;

— o zaščiti zelenice pri stavbi na Proletarski 2 bo razpravljala komi-

sija za komunalne zadeve ter po možnosti zelenico ogradija z živo mejo (glede na finančne možnosti KS po ostanku dohodka iz leta 1982); — srednjeročni plan KS se dopolni z alineo o narodni zaščiti in njenih nalogah;

— o problematiki SLO in DS naj razpravljajo na naslednji seji skupščine KS (po predhodni razpravi na komiteju za SLO in DS v KS Moste in na svetu KS);

— soglasno je sprejet srednjeročni plan razvoja KS do leta 1985 (dopolnjen z amandmajem o narodni zaščiti).

Izvoljen je bil komite za SLO in DS v KS Moste.

Sprejeto je bilo tudi poročilo o mobilizacijski vaji Molnik 82, ki ga je podal predsednik komiteja za SLO in DS tovariš Pivk. MG

Še na mnoga leta, tovarišica Tončka!

Pred dnevi je naša Tončka Berčič iz Sostrega praznovala svoj sedemdeseti življenjski jubilej. Ob tej priliki želim napisati nekaj vrstic o izjemni, zaslužni ženski, kajti takih žensk je malo, veliko pa jih je žrtvovalo svoja dragocena življenja za zmago naše socialistične revolucije. In tudi tovarišica Tončka je morala zaradi svojega dela za NOB kot ena prvih žensk v fašistične ječe, se morala kot mlada mati posloviti od svojega življenjskega druga, partizana in prvoborca ter od svojega otroka in se bojevati za svoj obstoj po fašističnih taboriščih in konfinacijah...

Že v rani mladosti se je vključila v boj delavskega razreda za vsakdanji kruh, okusila kapitalistične industrijske stroje in postala kovinarica, kot ena prvih sodelavk NOB pa se je vpisala v bogato zgodovino naše socialistične revolucije, ko je v noči med 12. in 13. julijem 1941 pravočasno raznesla obvestila o nameravani fašistični aretaciji članov partije in njihovih sodelavcev v tedanji občini Dobrunje, tako da so se lahko pravočasno umaknili v gozdove in tam ustanovili svojo partizansko Molniško četo.

Tončka Berčič se je v stari Jugoslaviji zelo mlada zaposlila

v Saturnusu. Tamkaj je našla zgled med delavci, ki so se vsak dan bojevali za svoje delavske pravice. Temu boju se je brez pomisleka pridružila, kljub temu, da je bilo treba dnevno delati po 12 ur, brez malice, brez počitka in pravega prevoza na delo. Čeprav v težkih razmerah se je vključila v kulturno-prosvetno delo DPD Svoboda Zadvor, ki so jo vodili komunisti. To je bila dobra podlaga za nadaljevanje boja po fašistični okupaciji. Kot že omenjeno, je julija 1941 odigrala svojo prvo revolucionarno vlogo, zavedajoč se, da kot komunistka rešuje kadre, potrebne za boj, še zlasti komuniste, ki so pripravljali revolucijo. Zaradi suma, da intenzivno sodeluje z NOB, so jo fašisti že dva dni po boju na Pugledu 23. marca 1942 aretirali, zaprli v Belgijsko kasarno, mučili in hoteli prisiliti na izdajo. A zaradi Tončkine hrabrosti so odnehali, avgusta istega leta pa so jo odgnali v zloglasno taborišče Treviso. Okusila je še številna taborišča in zapore, kot so Brescia, Bovegno in druge. Zaradi teh preganjanj Tončki prav gotovo ni bilo lahko pri srcu, kajti njen mož Miha je bil v tem času partizan, kdo ve v katerih gozdovih Slovenije. Niti ni vedela, ali je še živ ali

Naša slavljenka Tončka Berčič

mrtev, srce se je paralo tudi ob tem, da je morala pustiti še ne tri leta starega sinčka, za katerega niti ni dobro vedela, kako živi in koliko jo pogreša.

Po razsulu fašistične Italije se je Tončka vrnila domov. Delo aktivistke je nadaljevala z nezmanjšano močjo. Urhovski morilci so ji bili neprestano za petami, tako da je morala zapustiti svoj dom in otroka ter oditi v partizane. Prek raznih enot na Dolenjskem je prišla na Štajersko, kjer je v gozdovih Kozjanskega, nekje na Bohorju končno našla živega tudi svojega življenjskega tovariša (zdaj že pokojnega) Miho Berčiča. Od tedaj naprej sta delala skupaj na političnem področju, si delila srečo, hajke in politično delo.

Oba sta pričakala srečen konec vojne in se vrnila domov. Po vojni ju je čakalo ogromno dela pri organiziranju ljudske oblasti, pri obnovi dežele, pri gradnji zadružnega doma, pri ponovni organizaciji

DPD Svoboda Zadvor, v partiji, OF in mnogih drugih področjih delovanja tedanjega časa.

Tudi danes ni naša Tončka nič drugačna, kot je bila takrat. Kot vzorna iz razglečana žena — komunistka tudi danes aktivno deluje na vseh področjih družbenopolitičnega in samoupravnega socialističnega sistema. Žal pa je pred desetimi leti doživela hud življenjski udarec, ko je prezgodaj zgubila svojega življenjskega sopotnika, zaslužnega borca in komunisto Miha Berčiča-Maksa. Toda izgubo ji danes nadomeščata sinova Miha in Maks, štiri vnukinje, znanci in prijatelji, politični sodelavci. Kljub hudi izgubi moža ni odnehala s svojo aktivnostjo. Dolgo let je vodila organizacijo ZB NOV Sostro-Podlipoglav, zdaj ob združitvi z zadvorsko pa je postala njena podpredsednica.

Kadar govorimo o Tončki kot ženi in komunistki, govorimo lahko le o njenih vrlinah. Taka je bila in taka je še danes. Vzorna komunistka, mati in babica. Kot taki ji želimo vsi njeni znanci in prijatelji, njeni soborci in tisti, ki jo poznajo, da bi bila še mnogo let taka, predvsem pa ji želimo obilo družinske sreče in trdnega zdravja.

Še na mnoga leta, tovarišica Tončka!

ALOJZ KASTELIC

ZADOBROVA-SNEBERJE

1923—1983

Letos mineva 60 let, odkar obstaja in deluje naše gasilsko društvo. V vseh nadaljnjih številkah našega glasila bomo v tej naši rubriki objavljali odlomke iz društvene kronike — seveda v kratkih zapisih iz sicer zelo obsežne knjige Kronika, ki jo je vestno zapisoval ustanovni član Anton Gregorc. Takole piše za začetek: Že maja leta 1923 so se zanimali za ustanovitev gasilskega društva Zadobrova-Sneberje tesarski mojstri, Anton Maček, Franc Maček in Franc Hlebš, vsi iz Sp. Zadobrove.

V naši KS se je, kakoj januarja razvijala množična aktivnost organizacij in organov. Domala vsi aktivisti so se 5. januarja sestali, da organizirajo usposabljanje krajanov za SLO in DS in da pripravijo sklic 1. letošnje seje skupščine KS. Tedaj so tudi predlagali Berislava Kocjana za letošnjega kandidata iz naše KS za srebrno priznanje OF.

Usposabljanje krajanov za SLO in DS je že v teku. Strokovna predavanja smo zaupali našim krajanom. Vabljenih je več kot 1200 krajanov,

ki se odzivajo v zadovoljivem številu.

Skupščina KS pa naj bi februarja sprejela zaključni račun KS za leto 1982 ter letošnji vsebinski in finančni načrt. Načrt naj bi slonel na programih, ki jih bodo vsestransko premišljeno pripravile komisije za posamezne dejavnosti pri svetu KS. Do te skupščinske seje bo najbrž že tudi urejeno letošnje financiranje KS v Ljubljani.

V zaostrenih gospodarskih razmerah je skupščina KS pred dobrim mesecem s posebno pozornostjo obravnavala položaj, mesto in naloge potrošniškega sveta kot organa zbora krajanov.

Ocenjujoč, da ga je bilo potrebno kadrovsko okrepiti je to nalogo tudi izvršila. Kadrovsko okrepjen se je potrošniški svet 17. januarja že sestel in na 1. seji sklenil, da bo pretresel vso problematiko v zvezi z oskrbo krajanov.

Potrošniški svet je hkrati sklenil, da bo v najkrajšem času analiziral in na podlagi te analize sprejel sklepe o sodelovanju z vsemi tremi oskrbovalnimi enotami Mercatorja. Spremljal bo tudi uresničevanje načrtov za novo trgovino v Novem Polju in pripravil predlog, katerim deficitarnim obrtem naj bi KS dala podporo.

IVAN KOS